

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 10.3.2005
KOM(2005) 84 lõplik

**KOMISJONI TEATIS
NÕUKOGULE JA EUROOPA PARLAMENDILE**

Aruanne ELi metsastrateegia rakendamise kohta

{SEC(2005) 333}

1. SISSEJUHATUS

Käesolev teatis on vastus nõukogu poolt komisjonile esitatud nõudele esitada ELi metsastrateegia rakendamise aruanne. Seda aruannet ette valmistades pidas komisjon alalise metsakomitee ning metsanduse ja korgitootmise nõuanderühma kaudu laiaulatuslikke konsultatsioone sidusrühmade ja liikmesriikidega. Sidusrühmadega toimusid konsultatsioonid ka Interneti kaudu.

Teatistes käsitletakse nii analüüsi peamisi järeldusi kui ka ilmnunud probleeme, mis mõjutavad metsi ja metsandust, ning visandatakse võimalikud meetmed tulevikuks. Teatisele lisatud komisjoni tödokument annab üksikasjaliku ülevaate ELi metsastrateegia raames rakendatud meetmetest ja tegevustest ajavahemikus 1999–2004.

2. ELi METSANDUSSEKTOR

ELi metsandussektorit iseloomustab suur mitmekesisus metsatüüpide, metsaga kaetuse, omandivormide ning sotsiaal-majanduslike tingimuste osas. Kokku hõlmavad metsad ja muu metsamaa ligikaudu 160 miljonit hektarit ehk 35% ELi maismaa pindalast. Metsastamisprogrammide ja taimestiku loodusliku uuenemise tõttu on metsaga kaetus ELis veelgi suurenemas.

ELi metsad paiknevad väga erinevates ökoloogilistes keskkondades, ulatudes boreaalsest Vahemere-äärseni ja mägismaast madaliken. Kõikidest Euroopa biotoopidest elab kõige enam liike just metsades, mis täidavad olulisi ökoloogilisi funktsioone, nagu bioloogilise mitmekesisuse säilitamine ning vee ja pinnase kaitse. Umbes 12% metsaga kaetud pindalast on määratletud metsakaitsealana. Metsadel on maastikuline ja kultuuriline väärtus ning nad toetavad teisi tegevusi, nagu vaba aja veetmine, jahindus ja turism.

Ligikaudu 60% ELi metsadest on eraomanduses, kuuludes umbes 15 miljonile eraomanikule. Erametsade keskmine suurus on 13 hektarit, samas on enamik erametsadest väiksemad kui 3 hektarit.

EL on üks suuremaid metsatoodete tootjaid, kaubastajaid ja tarbijaid maailmas. Metsandus ja metsatööstuse sektorid annavad tööd 3,4 miljonile inimesele ning nende aastatoodangu väärtus on 356 miljardit eurot (2001). ELi keskmine puidutoodang aastas ulatub peaaegu 400 miljoni m³-ni, samas hõlmab metsaraie vaid veidi üle 60% puidu aastasest juurdekasvust. Metsanduse majanduslikku ja sotsiaalset tähtsust maapiirkondades kiputakse alahindama, sest selles valdkonnas tegutsevad sageli füüsilisest isikust ettevõtjad või väikeettevõtted, kelle tegevus on tavaliselt ühendatud mõne teise majandussektori ettevõtmisega. Puidu ja korgi kõrval annavad metsad ka teisi metsasaaduseid, nagu vaik, ravimtaimed, seened ja marjad.

Metsakaitse on ELis pidevalt päevakorras. Biootilised tegurid ja karjatamine on peamised metsakahjustuste põhjused. Teised metsi mõjutavad tegurid on õhusaaste, tormid ja metsatulekahjud. ELi õigusaktid on küll kaasa aidanud õhukvaliteedi märkimisväärsele paranemisele, ent õhusaasteainete sadestumine on siiani probleemiks. Viimastel aastatel on tugevad tormid tekitanud mitmetele metsaaladele tõsiseid kahjustusi. Igal aastal põleb maha umbes 0,5 miljonit hektarit metsa ja muud metsamaad, eelkõige Vahemeremaades.

ELi hiljutine laienemine 25 liikmesriigini tõi kaasa ELi metsandussektori märkimisväärse suurenemise nii metsa pindala (20%) kui ka tootliku ja ökoloogilise potentsiaali osas. Paljud uued liikmesriigid on taastanud omandiõigused ja/või erastanud metsamaad ning muu metsaga

seotud vara. Muu hulgas on eravaldusesse läinud ka mõned metsamajandustööd, mida varem tegi riik. Sellest hoolimata on riigiomandis olevate metsade osakaal kümnes uues liikmesriigis suurem kui 15 vanas liikmesriigis.

3. ELi METSASTRATEEGIA

Nõukogu 15. detsembri 1998. aasta resolutsiooniga ELi metsastrateegia kohta¹ loodi säästvat metsamajandust toetavate meetmete raamistik, mis tugineb liikmesriikide metsapoliitika ning ühenduse metsa- ja metsanduspoliitika ja -algatuste koordineerimisele. Selles võetakse arvesse kohustusi, mille EL ja liikmesriigid on endale võtnud seoses asjaomaste rahvusvaheliste protsessidega, eelkõige 1992. aasta ÜRO keskkonna- ja arengukonverentsi (UNCED) ja selle jätkukonverentsidega ning Euroopa metsade kaitset käsitlevatel ministrite konverentsidega.²

Strateegia rõhutab metsade multifunktsionaalse rolli ja säästva metsamajandamise tähtsust ühiskonna arengus ning määratleb mitmed võtmetegurid, mis on aluseks selle rakendamisele. Strateegia näeb ette, et metsapoliitika on liikmesriikide pädevuses, kuid EL võib säästva metsamajandamise rakendamisele kaasa aidata ühise poliitika kaudu, mis toetub subsidiaarsuse ja jagatud vastutuse põhimõtetele. Ühtlasi rõhutatakse rahvusvaheliste kohustuste, põhimõtete ja soovitude elluviimist riiklike ja piirkondlike metsandusprogrammide või samaväärsete vahendite kaudu ja aktiivset osalust metsaga seotud rahvusvahelistes protsessides ning vajadust parandada kõikides metsandussektorit puudutavates poliitikavaldkondades toimuvat kooskõlastatust, teabevahetust ja koostööd.

4. ÜLEVAADE RAKENDAMISEST

ELi metsapoliitika olukord on 1998. aastast alates märkimisväärselt arenenud nii otseselt metsandussektorit mõjutavate otsuste kui ka laiemal poliitikamaastikul toimunud muudatuste tõttu.

2002. aastal Johannesburgis toimunud säästva arengu tippkohtumisel seostati metsandus selgelt säästva arenguga. Üleeuroopalisel tasandil on neljanda Euroopa metsade kaitset käsitleva ministrite konverentsi (Viin, 2003) deklaratsioonide ja resolutsioonidega kehtestatud ühised määratlused ja mõisted ning mitmed kooskõlastatud meetmed metsade kaitseks ja säästvaks majandamiseks.

ELi tasandil mõjutavad liikmesriikide metsapoliitikat oluliselt ühenduse kuuenda keskkonnanalase tegevusprogrammi vastuvõtmine 2002. aastal ja 2003. aastal läbi viidud ühise põllumajanduspoliitika reform, mis tugevdas maaelu arendamise poliitikat.

Laiema poliitikaraamistiku muudatused hõlmavad Lissaboni ja Göteborgi strateegiaid ning ELi laienemist. Hetkel ratifitseerimisel olev uus põhiseaduse leping ei too muudatusi ELi suhtumisse metsapoliitikasse.

4.1. Rahvusvaheline metsapoliitikadebatt

Säästva arengu tippkohtumisel käsitleti mitmeid metsanduse jaoks olulisi küsimusi ning tõdeti, et säästev metsamajandus mängib võtmerolli Johannesburgis kokkulepitud laiemate ülesannete, eesmärkide ja põhimõtete saavutamisel. Arvestades metsade funktsiooni

¹ EÜT C 56, 26.2.1999, lk 1.

² Strasbourg 1990, Helsingi 1993, Lissabon 1998 ja Viin 2003.

keskkonna säästva arengu tagamisel ja elanikkonna vaesemat osa, kelle elatis sõltub metsadest, on metsadel oluline roll millenniumi arengueesmärkide saavutamisel.

Euroopa Ühendus ja selle liikmesriigid on aktiivselt osalenud ÜRO metsafoorumil (UNFF), mis loodi 2000. aastal. Samuti on liikmesriigid sidunud end teiste rahvusvaheliste lepingute, konventsioonide ja protokollidega, nagu näiteks UNFCCC³ ja selle Kyoto protokoll, CBD,⁴ UNCCD,⁵ ITTO⁶ ja CITES⁷. Hoolimata edasiminekest, mis on tehtud rahvusvahelisel tasandil selliste teemade arutamisel nagu sertifitseerimine ja metsaõigusnormide täitmine, jätkub mitmetes maailma paikades siiski ulatuslik metsa raadamine ja hävitamine.

Seoses kasvava ühiskondliku probleemitunnetusega on Euroopa Komisjon alustanud võitlust ebaseadusliku metsaraie vastu, võttes selle jaoks vastu metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja puidukaubandus käsitleva tegevuskava (FLEGT)⁸, ja tegi hiljuti seadusandliku ettepaneku FLEGT-tegevuskava osas⁹.

Üleeuroopalisel tasandil on Euroopa metsade kaitset käsitlev ministrite konverents kujunenud hästi toimivaks protsessiks, mille kaudu on Euroopa riigid ja Euroopa Ühendus välja töötanud laiahaardelised metsapoliitika suunised ning tugevdanud koostööd.

Lisaks sellele on nii Euroopa kui ka rahvusvahelisel tasandil tehtav ühine uurimistöö parandanud Euroopa ja partnerriikide oskust saada teaduslikel meetoditel põhinevaid teadmisi, mis toetavad asjaomaste poliitiliste soovitude elluviimist.

4.2. Säästev metsamajandus ELis

Strateegia rakendamise ajal on EL jõudsalt kasutusele võtnud uusi ja parandatud vahendeid metsade kaitse ja säästva majandamise toetamiseks. Käesolevas osas tehakse kokkuvõtte metsapoliitika arengutest liikmesriikides ja metsaga seotud meetmetest ühenduse tasandil.

4.2.1. Riiklikud metsaprogrammid

Riiklike metsaprogrammide ettevalmistamine ja rakendamine ELis on jõudsalt edenenud. Euroopa metsade kaitset käsitleva ministrite konverentsi raames on välja arendatud ühine lähenemine riiklikele metsaprogrammidele, mille eesmärk on luua säästvale metsamajandusele sotsiaalne ja poliitiline raamistik, mis põhineb läbipaistval osalusjuhtimisel ja on kooskõlas metsaga seotud rahvusvaheliste kohustustega.

Riiklikes metsaprogrammides kajastuvad järgmised teemad: metsade tootlik funktsioon ja säästva metsamajanduse majanduslik elujõulisus, metsanduse panus maaelu arengusse, metsade bioloogilise mitmekesisuse kaitse ja suurendamine, kliimamuutuste leevendamine, metsade kaitsefunktsioonid ning sotsiaalsed, kultuurilised ja vaba aja veetmisega seotud aspektid. Kuigi programmidel on sarnased eesmärgid, keskenduvad need erinevatele valdkondadele, peegeldades Euroopa metsade sotsiaal-majanduslikku ja ökoloogilist mitmekesisust.

³ ÜRO kliimamuutuste raamkonventsioon.

⁴ Bioloogilise mitmekesisuse konventsioon.

⁵ Kõrbestumise vastu võitlemise ÜRO konventsioon.

⁶ Rahvusvaheline troopilise puidu organisatsioon.

⁷ Ohustatud looma- ja taimeliikidega rahvusvahelise kauplemise konventsioon.

⁸ KOM(2003) 251, lõplik.

⁹ KOM(2004) 515, lõplik.

Riiklikud metsaprogrammid loovad ka raamistiku metsaga seotud ühenduse meetmete ja algatuste rakendamise edukuse seireks ning selles valdkonnas võetud ühenduse erimeetmete lisandväärtuse mõõtmiseks ja hindamiseks.

Riigid rõhutavad oma riiklikes metsaprogrammides vajadust parandada sektoriülest koostööd. Selle nimel, et riiklikud metsandusprogrammid oleksid täielikult sisse viidud riiklikesse säästva arengu strateegiatesse, tegeleksid kõikide asjakohaste küsimustega ning omaksid kõikide sidusrühmade toetust, peab veel pingutama.

4.2.2. Ühenduse meetmed säästva metsamajanduse toetamiseks

Säästvat metsamajandust toetavad ühenduse meetmed hõlmavad mitmeid olulisi valdkondi: maaelu areng, metsakaitse ja -seire, bioloogiline mitmekesisus, kliimamuutused, metsapõhised tooted, metsa sertifitseerimine, teadustöö, metsaalane teave ja teabevahetus, metsapaljundusmaterjal ja taimetervis.

ELi metsastrateegiat rakendatakse ühenduse tasandil peamiselt maaelu arengu poliitika raames. Ajavahemikus 2000–2006 annab ühendus maaelu arendamise raames metsameetmetele rahalist toetust 4,8 miljardit eurot (peaaegu 10% maaelu arendamise eelarvest). ELi maaelu arengu poliitika põhineb integreeritud piirkondlikul lähenemisviisil, milles tunnustatakse valdkondliku ja horisontaalpoliitika vastastikust sõltuvust, piirkondlikul ja kohalikul tasandil eristuvaid tunnusoone ja prioriteete ning rõhutatakse kohalike kogukondade aktiivse kaasamise ja osaluse olulisust.

Komisjoni ettepanek tugevdada ELi maaelu arengu poliitikat ajavahemikul 2007–2013¹⁰ loob aluse metsanduse täielikuks integreerimiseks maaelu arengu raamistikku. Üks viis seda saavutada on suurendada maaelu arengu ja riiklike metsaprogrammide kooskõla, vahetada teavet ja parimaid kogemusi metsamajandusmeetmete kasutamise kohta ning parandada metsamajandusmeetmete seiret ja hindamist, suurendades nende vastavust maaelu arendamise poliitika laiematele eesmärkidele.

Ühenduse meetmed metsade kaitseks tulekahjude¹¹ ja õhusaaste¹² eest on andnud märkimisväärse hulga teavet ja arendanud tegevusi. Nimetatud meetmed on soodustanud ELi riikide vahelist koostööd neis valdkondades. Õhusaaste ja metsatulekahjud on siiski jätkuvalt üks suuremaid valupunkte. Komisjon asutas hiljuti ekspertide rühma, mis analüüsib metsatulekahjude vältimist ühenduse tasandil ning teeb ettepanekuid edaspidise tegevuse osas. Lisaks annab 2003. aastal vastu võetud määrus „Forest Focus”¹³ ELile võimaluse välja arendada terviklik ja integreeritud metsaseiresüsteem, mis sisaldab uusi pinnase, bioloogilise mitmekesisuse ja kliimamuutuste parameetreid. Selline süsteem võiks lõpptulemusena tegeleda ka metsade ja metsanduse sotsiaal-majanduslike aspektidega ning lihtsustada riiklike metsaandmebaaside integreerimist kogu ELi hõlmavasse seire- ja aruandlussüsteemi. Selles osas tuleb arvesse võtta Euroopa metsade kaitset käsitleva ministrite konverentsi raames välja töötatud säästva metsamajanduse kriteeriumeid ja näitajaid.

Natura 2000 võrgustiku rakendamine on bioloogilise mitmekesisuse säilitamise seisukohalt ELi oluline saavutus. Mitmed liikmesriigid on vastu võtnud metsamajandamise suunised, mis soodustavad bioloogilise mitmekesisuse säilitamist ja edendavad keskkonnateenuste pakkumist metsamajandamise kaudu. Tõenäoliselt on Natura 2000 raames tegutsev

¹⁰ KOM(2004) 490, lõplik.

¹¹ Nõukogu määrus (EMÜ) nr 2158/92.

¹² Nõukogu määrus (EMÜ) nr 3528/86.

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 2152/2003.

ökoloogiliselt esindusliku metsa säilitamise võrgustik ja samaaegne bioloogilise mitmekesisuse suurendamise toetamine kaubandusliku eesmärgiga puistudes tõhusaks vahendiks bioloogilise mitmekesisuse säilitamisel. Samas säilib aga vajadus kaardistada, uurida ja jälgida metsa bioloogilist mitmekesisust nii kaitstud piirkondades kui ka neist väljaspool.

Kuigi pärast strateegia vastuvõtmist on nõustunud Kyoto protokollis kinnitamist leidnud metsandussektori tähtsusega kliimamuutuste leevendamisel, on süsiniku sidumise erimeetmete, sealhulgas metsastamise ja metsa uuendamise meetmete väljatöötamine olnud oodatust aeglasem. Kooskõlas ELi direktiividega taastuvate energiaallikate kohta on puit tähtis bioenergia allikas, mis aitab vähendada fossiilkütuste heitmeid, ning oluline keskkonnasõbralik materjal. ELis ei kasutata biomassi energia saamiseks veel tervenisti ära ning edaspidi ei tohiks selle kasutamine endaga kaasa tuua põhjendamatut konkurentsi moonutamist. Tulevikus võib puidu üks oluline funktsioon olla süsiniku talletamine.

Pidevalt kasvab vajadus hinnata kliimamuutuste mõju metsa ökosüsteemidele ja töötada välja meetmed, mis aitaksid metsadel nendega kohaneda. Tulevikus peab lisaks leevendusmeetmetele (kasvuhoonegaaside vähendamine) kasutusele võtma ka kohandamismeetmeid (metsade kohandamine muutunud kliimaga).

ELi metsatööstuse sektorite konkurentsivõime kohta 1999. aastal vastu võetud teatise raames on võetud mitmeid meetmeid puidu kasutamise suurendamiseks ning metsatööstuse sektorite konkurentsivõime parandamiseks. Komisjon viis hiljuti läbi selle teatise hindamise. Hindamise käigus selgus, et Euroopa tarbijat peaks paremini teavitama sellise puidu eelistest, mis on pärit säästvalt majandatud metsadest ehk taastatavast ja keskkonnasõbralikust allikast, ning et on vaja luua keskkond, mis võimaldab metsatööstusel parandada oma konkurentsivõimet ja suurendada metsamaterjali kasutamist.

Seni on säästva metsamajanduse ühe edendamise vahendina kasutatud sertifitseerimist, millega antakse tarbijatele võimalus teha valik säästvalt majandatud metsadest pärit puidutoodete kasuks. Sertifitseerimine on seni olnud turupõhine erasektori vahend, mille puhul riigiasutuste reguleeriv sekkumine on olnud väga piiratud.

Ühenduse teadustegevuse raamprogrammide ja programmi COST¹⁴ raames on tehtud olulisi jõupingutusi teadusuuringute vallas, et toetada ja arendada säästvat metsamajandust ning parandada metsandussektori konkurentsivõimet. Metsandussektor peaks aitama aktiivselt kaasa Lissaboni eesmärkide saavutamisele. See eeldab strateegilist mõtlemist kogu sektori ulatuses ning seda toetavat laia ja pikaajalist visiooni metsamajandusega seotud teadustegevuse ulatuse ja prioriteetide osas.

Komisjon alustas 2004. aastal pilootprojekti tulemuste põhjal Interneti-põhise metsaalase teabe- ja sideplatvormi väljaarendamise ettevalmistamist. Sellega seoses peab läbi vaatama ka konkreetseid kasutajanõudeid ja hindama olemasolevate riiklike andmeallikatega seotud piiranguid.

Taimetervis ja metsapaljundusmaterjali kvaliteet on ELi metsade tootmisvõimsusele elulise tähtsusega. Viimaste aastate jooksul on vastu võetud õigusaktid, millega tagatakse metsapaljundusmaterjali turustamist käsitlevate ELi õigusaktide põhiaspektide ühtlustatum rakendamine.

¹⁴ Euroopa teadus- ja tehnikauuringute koostööprogramm.

Mitte üksnes elustaimed, vaid ka kolmandatest riikidest ühendusse imporditud puit kujutavad endast suurt ohtu haiguste ja ohtlike kahjurite sissetoojana. Nende riskide vähendamiseks viidi kehtivasse ühenduse õigustikku 2004. aastal sisse uued ja rangemad sätted.

4.3. Kooskõlastamine, teabevahetus ja koostöö

Strateegia rakendamise ajal kasutati tegevuse kooskõlastamiseks liikmesriikidega ja konsulteerimiseks sidusrühmadega olemasolevaid haldusstruktuure, eelkõige korraldus- ja nõuandekomiteesid. Need komiteed nõustavad komisjoni, esitavad oma arvamusi ja edendavad teabevahetust.

Alaline metsakomitee on juhtinud metsakaitse ja -seire erimääruste rakendamist. Ühtlasi täitis nimetatud komitee ka metsaküsimustega seotud ajutise konsultatiivfoorumi olulist rolli. Regulaarne teabevahetus, koostöö ja kooskõlastamine metsanduse sidusrühmadega toimus metsanduse ja korgitootmise nõuanderühma ning ühenduse metsandus- ja metsatööstuspoliitika nõuandekomitee kaudu.

Oluline samm astuti 2001. aasta lõpus, kui komisjon moodustas teenistustevahelise metsandusrühma, et tugevdada metsaküsimuste kooskõlastamist ühenduse poliitika eest vastutavate erinevate teenistuste vahel.

Rahvusvahelise tegevuse puhul kooskõlastavad liikmesriigid ja komisjon oma seisukohad enne metsandusalaseid rahvusvahelisi kohtumisi nõukogu metsa-töörühmas. Töörühm tegeleb ka metsaga seotud ühenduse poliitika ja ülemaailmse ulatusega seadusandlike ettepanekutega, sealhulgas FLEGT-algatusega.

Nendest tegevustest hoolimata on liikmesriigid ja sidusrühmad järjekindlalt nõudnud kooskõlastamise, teabevahetuse ja koostöö põhivormide ülevaatamist seoses esilekerkinud uute probleemide ja muutuva poliitilise kontekstiga.

5. EDASINE TEGEVUS – ELi SÄÄSTVA METSAMAJANDUSE TEGEVUSKAVA

1998. aastal ELi metsastrateegias määratletud peamised põhimõtted ja mõisted kehtivad tänaseni. SFM and the multifunctional role of forests remain the overarching common principles; national forest programmes provide a suitable framework for implementing these principles; Lisaks teadvustatakse seda, et metsapoliitika kujundamisel peab üha enam arvesse võtma ülemaailmseid ja sektoriüleseid küsimusi.

Rakendusperioodi ajal saadud kogemused näitavad, et metsad ja metsandus võivad kaasa aidata Lissabonis seatud jätkusuutliku majanduskasvu ja konkurentsivõime eesmärkide ning Göteborgis kinnitatud loodusvarade ja nende kvaliteedi kaitsmise eesmärkide saavutamisele. Et seda panust ka tulevikus säilitada ja veelgi suurendada, peavad strateegia ja selle rakendamisprotsess lähtuma uuest poliitilisest kontekstist.

Esiteks, isegi kui viimaste aastate erinevad meetmed säästva metsamajanduse elluviimisel on olnud edukad, esitab avatud ülemaailmne turg üha suurenevaid väljakutseid multifunktsionaalsel lähenemisel põhineva ning samaaegselt majanduslikke, sotsiaalseid ja keskkonnavalaseid eesmärke täitva ELi metsamajanduse konkurentsivõimele ja majanduslikule elujõulisusele. Enamikul metsaomanikel on väga väikesed mastaabisäästu kasutamise võimalused. Metsaomanikud toodavad ühiskonnale erinevaid kaupu ja teenuseid, ent nende sissetuleku suurus sõltub eelkõige vaid puidu müügist. Et rahuldada avalikkuse huvi metsamajanduse vastu, mis kasvab keskkonnavalaste ja sotsiaalsete hüvede tõttu, peab tihti

tegema selliseid korralduslikke muudatusi, mis võivad vähendada metsanduse majanduslikku elujõulisust. Kui ELi multifunktsionaalse metsanduse traditsiooni soovitakse säilitada, tuleb nende küsimustega tulevikus tegeleda.

Teiseks, ELi metsastrateegia toetub subsidiaarsusele ja jagatud vastustusele, aga ELi metsi ja metsandust mõjutavaid poliitikavaldkondi ja algatusi on väga palju. Metsade eri funktsioonide ja nendega seotud muude poliitikavaldkondade paremaks seostamiseks poliitika kujundamise käigus peab suurendama ELi poliitikate vahelist seotust ning parandama komisjoni ja liikmesriikide vahelist kooskõlastamist ning luua strateegia rakendamiseks asjakohased järelevalvesüsteemid.

Kolmandaks, kõik metsadest ja metsandusest huvitatud sidusrühmad rõhutavad hea valitsemistava olulisust metsakaitse ja säästva metsamajanduse puhul. Hea valitsemistava eelduseks on osalusel ja koostööl põhinev lähenemine poliitika kujundamisele ja rakendamisele. Otsustamisprotsessi läbipaistvuse suurendamiseks ja struktureeritud dialoogi pidamise lihtsustamiseks kõikide sidusrühmadega peab üle vaatama ja tugevdama metsanduse konsultatsioonisüsteeme ühenduse ja riiklikul tasandil.

Lõpetuseks, üha enam teadvustatakse metsade ülemaailmsel tähtsus säästva arengu jaoks, sealhulgas nende rolli kliimamuutuste ja bioloogilise mitmekesisuse puhul. EL peab kindlalt jätkama säästva metsamajandusega seonduvate rahvusvaheliste kohustuste toetamist ülemaailmsel tasandil. ÜRO metsafoorumi viiendal istungjärgul 2005. aasta mais vastu võetav otsus tulevase rahvusvahelise metsakorralduse kohta on antud kontekstis väga oluline.

Luues raamistiku metsaga seotud poliitikale, algatustele ja meetmetele, on ELi metsastrateegia muutnud metsaküsimuste käsitlemise viisi. Muudatused poliitikakontekstis viitavad aga sellele, et tulevikus on vaja veelgi järjekindlamat ja aktiivsemat lähenemist ELi metsaressurssidele.

See lähenemine peab põhinema ühisel nägemusel ELi metsandussektorist ja selle väljakutsetest ülemaailmsel, ühenduse ja riiklikul tasandil ning ühisel arusaamal sellest, mida metsad ja metsandus võib kaasaegsele ühiskonnale anda. See peaks sisaldama selgeid eesmärgi, mis on aluseks regulaarsele seirele ja olukorra hindamisele, ja koondama temaatilised, horisontaalsed ja sektoriüleised ühenduse ja riikliku tasandi poliitilised algatused struktureeritud raamistikku, et parandada ja tõhustada kooskõlastamist ja konsultatsioone ning edendada teabevahetust asjaomaste osaliste vahel.

Komisjon usub, et ELi säästva metsamajanduse tegevuskavast kujuneb selline raamistik. Tegevuskava võib anda vajaliku ajendi, et muuta ELi metsastrateegia dünaamiliseks protsessiks, mis suudab sobituda uude tekkivasse poliitikakonteksti ning mille tulemused on kooskõlas Lissaboni ja Göteborgi strateegiaga.

Pärast ELi metsastrateegia rakendamise ülevaatamist teeb komisjon seetõttu nõukogule ettepaneku, et ta:

1. töötab välja ELi säästva metsamajanduse tegevuskava, mis loob metsaga seotud tegevuste rakendamiseks ühtse raamistiku, ja on vahend, mille abil kooskõlastatakse ühenduse meetmed ja liikmesriikide metsapoliitika. Ühenduse ja riikliku tasandi meetmete loetelu hõlmab vähemalt järgmisi elemente ja valdkondi: sotsiaal-majanduslikud küsimused (metsamajanduse konkurentsivõime, sotsiaalsete ja keskkonnavalade kaupade ning teenuste hindamine); keskkonnaküsimused (kliimamuutused, metsatulekahjud, vesi, bioloogilise mitmekesisuse säilitamine); puidu kasutamine energiaallikana; teave, mis käsitleb puitu kui taastuvat ja

keskkonnasõbralikku allikat; juhtimisküsimused; horisontaalsed tegevused (teadustöö, koolitus, metsastatistika, seire); ning kooskõlastamine, teabevahetus ja koostöö. Tegevuskava peab kajastama ka nende teemade rahvusvahelist mõõdet;

2. vaatab metsapoliitika ja otsustamisprotsesside kasvava keerukuse valguses üle olemasolevad ühenduse vahendid ja kogemused kooskõlastamise, teabevahetuse ja koostöö lihtsustamiseks erinevate metsandust mõjutavate poliitikavaldkondade vahel. See ülevaade sisaldab ka nõukogu 29. mai 1989. (89/367/EMÜ)aasta otsust, millega luuakse alaline metsakomitee,¹⁵ ja selle organi rolli tegevuskava rakendamisel.

Komisjon teeb ettepaneku esitada tegevuskava 2006. aastal.

¹⁵ EÜT L 165, 15.6.1989, lk 14.